

tetszék, mintha halálos álomból ébredne fel, 's próbát tőn menni; de egy perczig azt hívéim, hogy nincs rá erője. Végre a' legnagyobb erőlködéssel ment a' sírig, 's a' nedves földön térdre hullt.

Néhány perczig hihetém, hogy imádkozik, de láttam mint lankadoz el; végre egy gyöngye kiáltást hallék, 's állása olly elhagyott lőn, hogy rettegés fogta el. Felé futék, karaimba vevém, néztem

Halott vala!

És én merészlém mondani, hogy ő el volt hagyatva! —

Duplessis Constantine assz. után

Kazinczy Gábor.

Magyar játékszíni krónika.

Felszólítás Munkácsy János úrhoz.

Munkácsy János úr, Orosz' „Század“ának 79-dik számában a' magyar színházról írván, a' pesti magyar színház' belső viszonyait és minket tagokat olly becsutelenítő szinkekkel fest le; olly alacsony tetek' gyanujába hoz; hogy azt, ha becsületünket szeretjük, szó nélkül hagyunk teljességgel nem lehet. Ezen leírás szerint a' pesti magyar színház nem egyéb, mint fondorkodások', egymás ellen törekvések' pártfészke; mi tagok pedig nem egyebek, mint senkit és semmit nem tisztelő, törvényeinket 's igazgatóinkat megvető, bujtogató és bujtogatott gyűlevész csoport. Azt állítja nevezetesen az említett czikkely, hogy egyik közülünk (kit az igazgatóság is mint legnagyobb intriguánst ismer) Munkácsy János úr, Tündér Ilona' ezimű darabját a' színpadon meg akarta buktatni; hogy minket volt igazgatónk t. Bajza József úr (kit mi szerettünk 's tiszteltünk, 's tisztelünk ma is, nem vakon, hanem mert meg vagyunk győződve, hogy intézetünk' előmenetelén tiszta lélekkel munkált; minket pedig nem visszasan, göggel és megvetéssel, mint Munkácsy János ur híreszteli, hanem illendőséggel és emberileg kormányza) t. Szentkirályi Móricz úr, mint későbbi igazgatónk ellen, valamint színete az opera és Schoellné ellen bujtogatott.

Mi ezen rágalmozások ellen a' két magyar haza' színe előtt ünnepélyesen felemeljük szavunkat és protestálunk. Mi magunkat rendszerető és békés embereknek hisszük és valljuk; tiszteljük törvényeinket, igazgatóinkat; senkit nem bántunk, nem gyalázunk, nem rágalmozunk; sem bujtogatók nem vagyunk, sem olly gyávák, hogy magunkat bujtogatni hagyóok; de viszont azt kívánjuk más részről, hogy velünk is mindenki illedelemmel 's emberileg bánják, és ne akarjon lábaival tapodni, mert selávok nem vagyunk; azért ki rólunk ellenkezőt hisz, 's azt világ előtt is kimondani bátor, köteles bebizonyítani, vagy a meggyalázásért elégtételt adni, mert büntetlen csak rab néger lesz képes tárnai, nem pedig egy szabad hazának fia. Azért felszólítjuk ezennel Munkácsy János urat, hogy vagy becsutelenítéseit — mellyeket egy szóval sem bizonyított — egyenesen húzza vissza; vagy pedig bizonyítsa be, nevezetesen azt: *Ki az közülünk, kit az igazgató-választmány intriguánznak, és pedig a' legnagyobbinak ismer; 's a' ki Tündér Ilonát meg akarta buktatni? kik azok, kik bujtogatra voltak? ki által, kik ellen, hogyan és mikor voltak bujtogatva?* — Ezeknek bebizonyítását kívánjuk és pedig haladék nélkül (mától számítva 14 nap

alatt); mert meggyaláztatás' hírében állani egy per-
 czig is keserű. — Ezzel Munkácsy úr tartozik mind
 nekünk, mind az egész magyar színészet' hitelének,
 mind pedig és leginkább a' pesti — egy nemes me-
 gye' hazafisága által alapított és pártolt — színházi
 intézetnek. Pest, octob. 15kén 1838.

*Szentpétery Zsigmond mk. nejével. Megyery Ká-
 roly mk. Szilágyi Pál mk. Szigligety mk. László Jó-
 zsef mk. Somogyi Sándor mk. Telepy György mk.
 Bartháné mk. Molnár József mk. Daragi György mk.
 Török Miklós mk. Haray Viktor mk. Erős Lajos mk.
 Hulinyi Ferencz mk. Göcs Engelbert mk. Váray Fe-
 rencz. Vass Teréz mk. Szerdahelyi József mk. Szabó
 József mk. Éder Aloyzia mk. Gillyén Sándor mk.
 Erkelné asszony. Fügedi Katal. Szabó Kriszt. Gab-
 rieli. Rott Mária. Bartha János mk. Horkay Zsófia
 mk. Pongrácz mk. Sz. Karolina mk. Erkel Ferencz
 mk. karmester. Deryné mk. Heinisch József mk. kar-
 mester. Erkel József mk. Egressy Benjamin mk. La-
 borfalvy Rozália. Balogh mk. Udvarhelyi Miklós
 mk. Kovács Mária mk. Fánchy Lajos. —*

* * *

Oct. 7. Walburg' éjszakája, vagy a' sz.
 gellérdhegyi bűbajos tulipán. Tüneményes színjáték 4
 felv. Irta Birchpfeiffer Karolina. Ford. Kiss János.
 Az új diszitményeket festette Otto (A' czédulán így
 áll: „Új diszitményeket festettE.....“ A' czédula-
 szerkesztő valami tót ember lehet!). — E' színjáték
 nem színjáték, de nem is vigjáték, nem is bohózat,
 hanem más valami, minek nem tudok nevet adni, ha-
 csak boszorkányjátéknak nem kerestelem. Gertrud
 asszony (Komlósyné) Elze asszonytól (Laborfalvi) hét
 szál hajat csal el 's ezen hét szál hajból olly bor-
 zasztó historia kerekedik, hogy a' karzat' boldog
 birtokosai alig győzik magokat tenyérrel megdicsé-
 réseire, az alsóbb parlamentiek azonban inkább unat-
 koztak mint mulattak. Az előadás a' jobbak közé
 tartozik. Laborfalvi és Megyery (Márton szabó) já-
 tékaikat ki kell emelnünk 's Komlósy Idáét. Ez a'
 fiatal leány olly szépen indult, annyi bátorságot, ott-
 honiságot mutat a' színpadon 's annyi sejtését a' jó-
 nak, abban is mi neki még nem sikerül, hogy a' ma-
 gyar színészet valósággal örvendhet e' sarjadéknak.
 Ehhez járul még a' kedvező külső, egyenes növés
 és alkalmas magasság. Hangján még valami kis é-
 retlenség van, de az a' korral múlni fog. Mi ör-
 vendünk szüléinek; hová ők el nem értek, ezen kis
 művészi csemete el fog érni, ha tanulmányai rossz
 irányt nem vesznek. Mai szerepének apró pajzánsá-
 gait, félelmeit, ő olly ügyesen adá, melly kezdőtől
 meglepő.

Octob. 8. Bartháné' jutalmául először: Peles-
 kei notarius, eredeti parodia 3 szakaszban 4 felv.
 Irta Gaal, muzsikáját szerzette Thern. A' darab igen
 nagy számú közönség előtt nagy tetszéssel adatott.
 Thern kihivatott, a' szerző' neve többszöri felkiál-
 tással üdvözlötetett.

25.

Oct. 9. Mari, másodszor igen kevés néző előtt.

Octob. 10. Angelo. A' szerepvivők ugyan azok,
 kik előbb. Ezen jeles 's némi apró akadozásokat ki-
 véve, jelesen adott színdarab elhangzott a' gyér né-
 zők előtt. Mit mondjunk a' kor' izléséről, mellynek
 szenvedélye a' színjátéktól egészen el látszik for-
 dúlni? Laborfalvi ma különösen jól adá a' zajos in-
 dulatu, mély szenvedélyü Thisbét.

Oct. 11. Sokat tudó.

Oct. 12. Norma.

Oct. 13. Viszonyok' hatalma.

V.